

**Аналітичний звіт про моніторинг
освітньо-професійної програми «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(жовтень-листопад 2024 року)**

Відповідно до Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 30 березня 2023 р., протокол №3, введено в дію наказом ректора 05 травня 2023 р. №51-ОД), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 31 березня 2022 р., протокол №4, введено в дію наказом ректора 01 квітня 2022 р. №39-ОД), постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2024 р. №1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»; наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13 червня 2024 р. №842; професійного стандарту «Вчителя закладу загальної середньої освіти» (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. №1225); з урахуванням результатів моніторингу освітніх програм (наказ ректора від 14 жовтня 2024 р. №113-ОД «Про проведення моніторингу освітніх програм університету»), пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій експертних груп і галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, висловлених під час попередніх акредитацій освітніх програм, а також з метою удосконалення освітніх програм та освітньої діяльності за ними та з метою аналізу якості освітньої програми, її компонентів, організації і забезпечення освітнього процесу, викладацького складу, рівня задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти, задоволення роботодавців випускниками освітньої програми, оцінювання освітньої програми на відповідність критеріям забезпечення їх

якості, визначення конкурентоздатності на ринку праці майбутніх фахівців за освітньою програмою було здійснено моніторинг освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти гарантом, робочою групою та науково-педагогічними працівниками, які забезпечують реалізацію освітньої програми.

Освітньо-професійну програму «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти укладено робочою групою у складі кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри теорії та методик початкової освіти Наталії ГУДИМИ (гарант), доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри теорії та методик початкової освіти Наталії БАХМАТ, кандидата філологічних наук, доцента кафедри теорії та методик початкової освіти Наталії МЄЛЄКЄСЦЕВОЇ, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії та методик початкової освіти та Людмили МОСКОВЧУК, здобувачки вищої освіти Вікторії ПИЛИПЧУК, керівника спільноти вчителів початкових класів, консультанта Центру професійного розвитку педагогічних працівників Дунаєвецької міської ради Наталії ДАРМОГРАЙ.

Освітньо-професійну програму укладено відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, професійного стандарту вчителя початкових класів, нормативно-правових актів МОН України та внутрішніх документів К-ПНУ.

Моніторинг освітньої програми «Початкова освіта» першого бакалаврського рівня вищої освіти відбувався у два етапи впродовж жовтня-листопада 2024 року через:

1. Анкетування стейкхолдерів («Освітня програма спеціальності очима добувача вищої освіти», «Анкета випускника», «Анкета роботодавця»).
2. Зустрічі зі стейкхолдерами (в офлайновому та онлайнному форматі).
3. Обговорення на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти, раді з науково-методичної роботи і забезпечення вищої освіти педагогічного факультету та вченій раді педагогічного факультету.

Результати моніторингу
за опитуванням здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців та
інших стейкхолдерів ОП Початкова освіта

Упродовж визначеного наказом терміну відбувалося громадське обговорення ОП «Початкова освіта», результати якого уміщено в зведену таблицю пропозицій та зауважень стейкхолдерів за результатами моніторингу ОП «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти К-ПНУ. Результати опитування свідчать, що ОП «Початкова освіта» затребувана, усі опитані високу оцінили якість підготовки за ОП «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та зазначили, що він відповідає сучасним вимогам ринку праці.

Результати моніторингу
під час обговорення ОПП зі стейкхолдерами (офлайн та онлайн)

- 25 жовтня 2024 року в межах щорічного моніторингу освітніх програм відбулася зустріч зі здобувачами 1 курсу освітньо-професійної програми «Початкова освіта» денної форми здобуття вищої освіти. Гарант ознайомила здобувачів із обов'язковими освітніми компонентами, окреслила механізм вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти. Описала механізми перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. Презентувала сторінку «Академічна доброчесність» на сайті К-ПНУ. Розповіла про зовнішню та внутрішню академічну мобільність здобувачів вищої освіти. Студенти як найважливіші стейкхолдери освітньої програми були активні та вмотивовані. (URL: <https://kmd.kpnu.edu.ua/2024/10/25/prezentatsiia-osvitnoi-prohramy-pershokursnykam/>)

- 07 листопада 2024 року завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти, гарант освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти Наталія БАХМАТ і доцент кафедри, гарант освітньої програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти Наталія ГУДИМА на базі Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради та Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради здійснили обговорення освітніх програм, зокрема зміст обов'язкових освітніх компонентів, презентували навчально-методичне забезпечення освітніх компонент, а також окреслили можливості працевлаштування майбутніх учителів початкових класів. В обговоренні взяли участь Сергій МЕЛЬНИК, начальник управління освіти і науки, Євгенія КАЛИНЮК, начальник відділу дошкільної та інклюзивної освіти, Таїсія ШЕВЕЛЕНКО, головний спеціаліст відділу дошкільної та інклюзивної освіти, Людмила ОСАДЧУК, в.о. директора Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради»; Аліна ОКСАНЮК, консультант ЦПРПП, модератор професійних спільнот учителів початкових класів, вихователів ГПД (URL: <https://kmd.kpnu.edu.ua/2024/11/07/zustrich-iz-steikkholderamy-osvitno-profesiinykh-prohram-pochatkova-osvita-pershoho-bakalavrskoho-ta-druhoho-mahisterskoho-rivnia-vyshchoi-osvity/>).

- 11 листопада 2024 року відбулася організаційно-консультативна нарада гарантів, науково-педагогічних працівників кафедри теорії та методик початкової освіти К-ПНУ зі стейкхолдерами в межах проведення моніторингу освітньо-професійних програм Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. У заході взяли участь представники Центру професійного розвитку педагогічних працівників Дунаєвецької міської ради (директор центру – Галина ДАВИДЕНКО та консультант Наталія ДАРМОГРАЙ, Оксана КАЛІНОВСЬКА, директор Дунаєвецького ліцею №4, Наталія МАГЕРА, в.о. директора Дунаєвецького ліцею №2, Наталія МЕЛЬНИЧУК, директор Зеленченської гімназії, Наталія СОХАТЮК Євгенівна, заступник директора Дунаєвецького ліцею №1, Оксана ГУМЕНЮК, заступник директора Дунаєвецького ліцею №3, Леся ЛАЗАРУК, заступник директора Рахнівської Гімназії, Лариса ГЛУШКОВЕЦЬКА, заступник директора Чаньківської гімназії, Світлана ПІДЛІСНА, вчитель початкових класів Дунаєвецького

ліцею №2, Наталія СТИРАН, Алла КОВАЛЬЧУК, вчителі початкових класів Дунаєвецького ліцею №3, Алла СВАРЧЕВСЬКА, вчитель початкових класів Дунаєвецького ліцею №4, Вікторія ВІТРОВЧАК, вчитель початкових класів Іванковецького ліцею, Лариса ЗОРІНА, вчитель початкових класів Рахнівської гімназії; Лілія БОНДАРЧУК, заступник директора Січинецької гімназії, вчитель початкових класів), робочі групи освітньої програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (гарант Наталія ГУДИМА). Під час моніторингу окреслили важливі складники в підготовці педагога в умовах цифровізації освіти, практичній підготовці вчителя. Обговорили зміст освітніх компонент професійної підготовки, а також змістове наповнення вибіркового освітніх компонентів.

Під час зустрічі було детально проаналізовано основні аспекти підготовки сучасного педагога, зокрема в контексті зростаючих викликів цифровізації освіти та необхідності вдосконалення їхньої практичної підготовки. Особливу увагу було приділено обговоренню змісту освітніх компонентів, які спрямовані на формування професійних компетентностей майбутніх учителів початкових класів, а також наповненню вибіркового дисциплін, що дозволить здобувачам вищої освіти враховувати власні інтереси та професійні потреби.

Під час обговорення наголошувалося на важливості адаптації освітньо-професійних програм до вимог інклюзивного навчання та цифрової трансформації в освіті, зокрема через впровадження інтерактивних методів навчання, цифрових інструментів і платформ для викладання. Також було зацентовано увагу на необхідності забезпечення тісного зв'язку між теоретичною підготовкою здобувачів та їхньою практичною діяльністю, зокрема через використання практико-орієнтованих завдань та впровадження результатів стажувань у сучасних закладах освіти тощо ([URL: https://kmd.kpnu.edu.ua/2024/11/12/orhanizatsiino-konsultatyvna-narada-zi-steikkholderamy/](https://kmd.kpnu.edu.ua/2024/11/12/orhanizatsiino-konsultatyvna-narada-zi-steikkholderamy/)).

- 12 листопада 2024 року відбулася онлайн зустріч із роботодавцями, представниками Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради, освітньо-професійних програм Початкова освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в межах проведення моніторингу освітніх програм і реалізації освітньої діяльності за ними. В обговоренні взяли участь науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методик початкової освіти, Ірина ПЕТРИЧКО, начальник відділу загальної середньої освіти Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради, Тамара ГАЗДА, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №1 Хмельницької міської ради», Інна МУДРА, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №3 Хмельницької міської ради», Інна ШПИЧКО, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №4 Хмельницької міської ради», Алла КРИВАК, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №5 Хмельницької міської ради», заступники директорів і досвідчені вчителі початкових класів.

Наталія ГУДИМА, гарант освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, окреслила основні структурні компоненти освітньої програми (зміст, програмні компетентності і результати навчання), що відповідає нормативно-правовими документами, зокрема і новому професійному стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН від 29.08.2024 №1225). Під час зустрічі було обговорено пропозиції роботодавців щодо оптимізації освітніх програм спеціальності 013 Початкова освіта. Було відзначено прогрес у наповненні змісту освітніх компонент актуальними темами, що відповідають вимогам сучасної початкової школи та сприяють ефективній підготовці майбутніх педагогів. Особливу увагу було приділено питанням впровадження інноваційних підходів до співпраці між викладачами кафедри, здобувачами освіти та Департаментом освіти та науки Хмельницької міської ради, директорами Комунальних закладів загальної середньої освіти «Початкова школа Хмельницької міської ради». Здобула

підтримку ідея залучення здобувачів вищої освіти до конкурсів, тренінгів, воркшопів, семінарів, вебінарів та розширення можливостей практичної підготовки майбутніх учителів початкових класів і проведення експериментальних досліджень.

Засідання такого формату мають значний потенціал для посилення практико орієнтованого навчання, надають можливість здобувачам вищої освіти отримувати цінний досвід у закладах загальної середньої освіти (початкова школа), що підвищує рівень готовності до професійно-педагогічної діяльності в сучасних умовах. (URL: <https://2024/11/13/robocha-zustrich-zisteikkholderamy-osvitno-profesiinykh-prohram-pochatkova-osvita-pershoho-bakalavrskoho-ta-druhoho-mahisterskoho-rivniv-vyshchoi-osvity/>).

- 15 листопада 2024 року обговорення освітньо-професійної програми відбулося на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти (протокол № 15). Науково-педагогічні працівники схвально висловилися про змістове наповнення ОПП, логічність і наступність в опануванні освітніх компонентів. Ствердили, що обов'язкові освітні компоненти призводять до досягнення визначених програмних результатів навчання. Окреслили перспективи щодо можливості внутрішньої академічної мобільності здобувачів вищої освіти згідно з угодами кафедри (університету) з українськими університетами-партнерами. Ухвалили і надалі запрошувати читати практичні заняття з фахових методик освітніх галузей учителя початкових класів ЗЗСО на основі зовнішнього сумісництва.

Гарант освітньої програми звернула увагу на змінах, що вносяться до стандарту вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка наказі для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, зокрема позицію «Загальні компетентності» розділу «V Перелік компетентностей випускника» доповнено пунктом 9 такого змісту: «КЗ-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності».

Розділ «VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання» доповнено пунктом 17 такого змісту: «ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності».

Такі зміни потрібно внести в ОП Початкова освіта у частині Програмні результати навчання та Програмні компетентності навчання.

Результати проведеного моніторингу засвідчили, що освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти отримала схвальні відгуки і позитивну оцінку зацікавлених осіб (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, роботодавці, випускники, фахівці в галузі, професіонали-практики та ін.). Окреслені побажання й рекомендації обговоряться на засіданні робочої групи, розширеному засіданні кафедри із залученням стейкхолдерів і будуть враховуватися в процесі перегляду, оновлення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

За результатами проведеного моніторингу ОПП вважаємо за доцільне:

1. Продовжувати налагодження співпраці з усіма стейкхолдерами з метою реалізації якісного освітнього процесу за ОПП.
2. Продовжувати працювати на якісне навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів за ОПП.
3. Збільшити можливості внутрішньої академічної мобільності здобувачів вищої освіти згідно з угодами кафедри (університету) з українськими університетами-партнерами.
4. Запрошувати і надалі читати практичні заняття з фахових методик освітніх галузей учителя початкових класів ЗЗСО на основі зовнішнього сумісництва.
5. Розширити каталог вибіркових дисциплін запропонованими освітніми компонентами.

6. Посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників за освітніми компонентами ОПП.

7. Унести зміни до ОП відповідно до змін, що вносяться до стандарту вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка наказі для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, зокрема позиція «Загальні компетентності» розділу «V Перелік компетентностей випускника» доповнено пунктом 9 такого змісту: «КЗ-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності».

Розділ «VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання» доповнено пунктом 17 такого змісту: «ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності».

Звіт заслухано й обговорено на розширеному засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти 15 листопада 2024 року (протокол № 15), раді з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти педагогічного факультету (18 листопада 2024 року, протокол № 11) та вченій раді педагогічного факультету (19 листопада 2024 року, протокол № 13).

Гарант освітньо-професійної програми,

кандидат філологічних наук,

доцент, доцент кафедри

теорії та методик початкової освіти

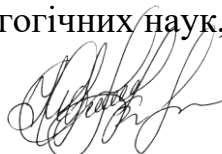

Наталія ГУДИМА

Завідувач кафедри теорії та методик

початкової освіти, доктор педагогічних наук,

професор

Наталія БАХМАТ